

Sygn. akt IV Ka 5/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin
Protokolant:	Elżbieta Janus

przy udziale Grzegorza Howorskiego Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2018 r.

sprawy **B. G.**

syna J. i Z. z domu M.

urodzonego (...) w K.

oskarżonego z art. 226 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich

z dnia 24 października 2017 r. sygnatura akt II K 299/17

I. uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. K. z Kancelarii Adwokackiej w Z. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 5/18

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Dzierżoniowie oskarżył B. G. o to, że: w dniu 5 października 2016 roku w Areszcie Śledczym w D. słowami powszechnie uznanymi za obelżywe znieważył funkcjonariusza Straży Więziennej mjr A. S. podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich wyrokiem z dnia 24 października 2017r. sygn. akt II K 299 /17:

I. oskarżonego B. G. uznał winnym popełnienia czynu opisanego wyżej i za czyn ten na mocy art. 226 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. K. koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w kwocie 1.033,20 (jeden tysiąc trzydzieści trzy 20/100) zł;

III. zwolnił oskarżonego od ponoszenia opłaty w sprawie, zaś uzasadnione wydatki poniesione przez Skarb Państwa zaliczył na rachunek Skarbu Państwa.

Z wyrokiem tym w całości nie pogodził się oskarżony, wnosząc bardzo obszerną apelację własną.

Oskarżony zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. oparcie o błędne ustalenia faktyczne, mające wpływ na treść wyroku przez ustalenie jego sprawstwa i zawinienia podczas gdy oskarżony czynu się nie dopuścił, inkryminowane zdarzenie nie miało miejsca, nadto nie przeprowadzono badań sądowo- psychiatrycznych i psychologicznych oskarżonego,

2. obrazę prawa procesowego, mającą wpływ na treść wyroku :

- art. 7 kpk przez błędną ocenę dowodów, gdyż oskarżenie zostało oparte o fałszywe zeznania świadków A. S. i G. G., co do których oskarżony powiadomił Prokuraturę Krajową o popełnieniu różnych przestępstw w związku z wykonywanym zajęciem funkcjonariuszy Służby Więziennej, którzy to w związku z tym z zemsty za to i za doprowadzenie przez oskarżonego do usunięcia dotychczasowego dyrektora Aresztu Śledczego w D. I. P. złożyli kłamliwe zeznania przeciwko oskarżonemu, a zaprzyjaźniony z pokrzywdzonym prokurator wniósł akt oskarżenia,

- zaniechanie wyjaśnienia sprzeczności pomiędzy notatką służbową pokrzywdzonego (świadkami czynu miało być kilku funkcjonariuszy) a jego zeznaniami (w których wskazał tylko na świadka G.), nadto niewyjaśnieniem, czy inkryminowana wypowiedź był słyszalna przez innych osadzonych, o czym wskazano w zawiadomieniu o przestępstwie na k. 1 akt,

- niewyjaśnienie kwestii zapisu monitoringu miejsca zdarzenia, skoro w Areszcie Śledczym w D. monitoring funkcjonuje, którego zapis wykazałby, że zdarzenie nie miało miejsca,

- art. 42 § 2 kpk, bo w sprawie orzekła sędzia Sądu Rejonowego M. D., która z żoną pokrzywdzonego sędzią Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie P. Ż. utrzymuje kontakty towarzyskie i służbowe, która zatem powinna podlegać wyłączeniu od orzekania w sprawie,

- obrazę prawa procesowego art. 6 kpk naruszenia jego prawa do obrony przez zaniechanie obrońcy z urzędu kontaktów z oskarżonym, i w związku z tym brak porozumienia co do linii obrony oskarżonego.

W oparciu o tak postawione zarzuty oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od stawianego mu zarzutu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Niektóre z zarzutów apelacji okazały się zasadne, co musi skutkować uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do jej ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, gdyż koniecznym jest przeprowadzenie przewodu sądowego na nowo w całości (art. 437 § 2 kpk).

Niestety nie sposób uznać za niezasadny zarzut apelacyjny podważający ustaloną winę oskarżonego przez zaniechanie weryfikacji przez Sąd I instancji kwestii zdrowia psychicznego i poczytalności oskarżonego w dacie zarzucanego mu czynu. Oskarżony w niniejszej sprawie nie był poddany badaniom sądowo- psychiatrycznym. Jakkolwiek oskarżony do protokołu przesłuchania (k.33 akt) oświadczył, iż nie był cyt.” leczony w poradni zdrowia psychicznego, neurologicznie oraz odwykowo”, to jednak informacja taka nie wykluczała przecież konieczności pogłębienia ustaleń w zakresie stanu zdrowia psychicznego oskarżonego. Wszak świadek A. S. zeznając na rozprawie podał, iż cyt. „oskarżony posiada Grupę Terapeutyczną R1T-T, to zaburzenia osobowości nie psychotyczne w tym przypadku. Ja miałem dostęp do

opinii sądowo- psychiatrycznych dot. oskarżonego, ale nigdy w tych opiniach nie miał zniesionej bądź ograniczonej poczytalności” k. 172 akt. Oczywiście pozostaje wniosek, że od bliżej nie znanej daty wydania tych opinii stan zdrowia psychicznego oskarżonego (jak i każdego człowieka) może w każdej chwili ulec zmianie, tym bardziej, że wedle danych o karalności oskarżony był już od 2003r. skazany prawomocnie 49 – ma wyrokami, głównie na kary izolacyjne, zaś ich suma wskazuje na wieloletnią izolację penitencjarną oskarżonego i nie pozwala nawet na prognozowanie przypuszczalnej daty zakończenia wykonania tych kar. Nawet jeżeli wydawane w przeszłości opinie sądowo- psychiatryczne nie diagnozowały u oskarżonego zaburzeń psychicznych skutkujących co najmniej ograniczeniem poczytalności, to jednak podawane przez świadka A. S. okoliczności wymagały procesowego sprawdzenia i to nie tylko przez uzyskanie od administracji aresztu stosownej kopii dokumentacji z akt osobowych oskarżonego, ale także przez poddanie oskarżonego badaniu i wydanie opinii przez biegłych lekarzy psychiatrów. Brak takiego dowodu, wobec przedstawionej przez oskarżonego w apelacji decyzji Komisji Penitencjarnej z dnia 24 marca 2017r. (k. 205 akt) o skierowaniu oskarżonego do oddziału terapeutycznego dla skazanych z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo, nie pozwala Sądowi Odwoławczemu na ostateczną ocenę kwestii winy oskarżonego.

Oczywiście Sąd Odwoławczy mógłby samodzielnie z urzędu przeprowadzić omawiany dowód w ramach postępowania apelacyjnego, gdyby nie inne wady procedowania w sprawie, których istota sprowadza się do konieczności znaczącego poszerzenia postępowania dowodowego, na co słusznie wskazuje apelacja oskarżonego.

I tak, oskarżony podaje, że w Areszcie Śledczym w D. zainstalowano monitoring. Jeżeli tak, to należy wyjaśnić, czy pomieszczenie dyżurki wychowawcy, w której przy otwartych drzwiach miało dojść do przestępstwa znieważenia pokrzywdzonego, było w tamtej dacie objęte takim monitoringiem, czy zapis zdarzenia został utrwalony, czy jest dostępny, a jeśli tak, to należy przeprowadzić taki dowód przed sądem.

Potrzeba ustaleń w powyższym zakresie wynika także z kolejnego zarzutu apelacji, tj. niedostatecznego wyjaśnienia okoliczności czynu w aspekcie dwóch dokumentów. Pierwszy z nich to zawiadomienie o przestępstwie złożone przez Dyrektora Aresztu Śledczego w D. (k. 1 akt), z treści którego wynika, że wyzwiska wypowiediane przez oskarżonego „pod adresem funkcjonariusza były słyszalne przez innych osadzonych (podkr. SO) przebywających na oddziale mieszkalnym. Świadkiem zdarzenia był sierż. G. G....” .

Drugi dokument pochodzi od pokrzywdzonego funkcjonariusza A. S., to notatka służbowa (k.2 akt), sporządzona w dniu zdarzenia, z treści której wynika, że świadkami zdarzenia było kilku funkcjonariuszy(podkr. SO). Natomiast z zeznań jedynych świadków przesłuchanych w sprawie tj. A. S. i G. G. nie wynika, by poza świadkiem G. byli inni świadkowie zdarzenia. Na wskazane rozbieżności także ani prokurator ani sąd meriti uwagi nie zwrócił i nie wyjaśnił, chociażby w toku przesłuchania dotychczasowych świadków. Jeżeli faktycznie są inni świadkowie przedmiotowego zajścia, to należy ich ustalić i przesłuchać w charakterze świadków. Pomocnym może się tu okazać także przeprowadzenie dowodu z akt penitencjarnych oskarżonego w zakresie ukarania go przez Dyrektora aresztu za przedmiotowe zachowanie karą dyscyplinarną, o której zeznał świadek A. S. (k. 171 v.).

Czy słuszne są zarzuty apelującego naruszenia jego prawa do obrony z art. 6 kpk, tego przesądzić arbitralnie nie sposób. Przecież wyznaczona dla oskarżonego obrońca z urzędu adw. G. K. uczestniczyła w rozprawie przed Sądem Rejonowym, apelacji od wyroku skazującego nie wywiodła, ale na rozprawie apelacyjnej popierała apelację własną oskarżonego. Wedle twierdzeń apelującego został on pozbawiony realnej obrony (apelacja k. 210 akt), gdyż obrońca z urzędu mimo prośb nawet nie skontaktował się z oskarżonym. W tym zakresie niezbędnym jest podjęcie przez Sąd Rejonowy stosownych wyjaśnień, skoro tenże sąd obrońcę z urzędu dla oskarżonego ustanowił, a trybie art. 81 § 2 kpk na uzasadniony wniosek oskarżonego lub jego obrońcy może wyznaczyć nowego obrońcę w miejsce dotychczasowego.

Dalsze ogólnikowe i nierzeczowe zarzuty apelującego oskarżonego o wniesieniu wobec niego aktu oskarżenia jako aktu zemsty wobec podjętych przezeń działań przeciwko patologii w Służbie Więziennej, preparowaniu przeciwko niemu dowodów w ramach zemsty funkcjonariuszy Służbie Więziennej i pozostawaniu w zмовie mafii (...) w wymiarze sprawiedliwości, braku obiektywizmu sędzi SR w Ząbkowicach Śląskich M. Dulanowskiej, uznać należy co najmniej

za nieudowodnione i bezprzedmiotowe, a jako takie nie mają wpływu na treść zaskarżonego wyroku i tym samym nie wymagają analizy w ramach niniejszego uzasadnienia apelacyjnego (art. 436 kpk).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714).